

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

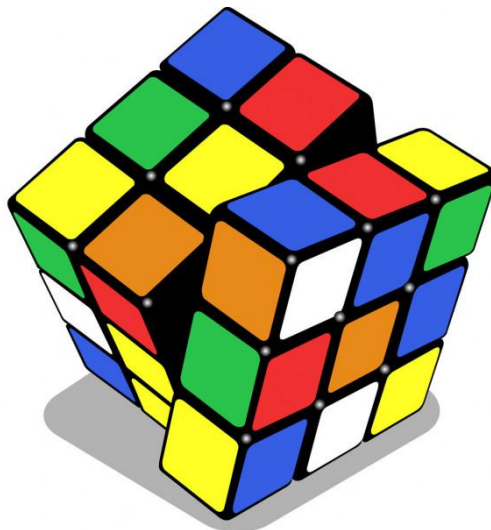
ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ –
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ & ΕΥΘΥΝΗ
1. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

«ΕΧΩ ΚΙ ΕΓΩ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΕΙΜΑΙ ΠΑΙΔΙ»

ΚΑΡΟΥΝΤΖΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Προδιαγραφές Επιμορφωτικού/υποστηρικτικού υλικού
 Πράξης «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
 μέσω εργαστηρίων» με κωδικό ΟΠΣ 5092064*

Τίτλος	«ΕΧΩ ΚΙ ΕΓΩ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ, ΕΙΜΑΙ ΠΑΙΔΙ»
<p>Δεξιότητες</p>	<p>Δεξιότητες Μάθησης Επικοινωνία (Communication) Κριτική σκέψη (Critical thinking) Συνεργασία (Collaboration)</p> <p>Δεξιότητες Ζωής Αυτομέριμνα Ενσυναίσθηση και ευαισθησία Κοινωνικές Δεξιότητες Υπευθυνότητα</p> <p>Δεξιότητες του νου Επίλυση προβλημάτων Μελέτη περιπτώσεων (case studies)</p>

Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος

Τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του παιδιού δεν είναι ένα σύνολο από ψυχρούς νομικούς κανόνες. Αν πρόκειται να λειτουργήσουν και να αποκτήσουν νόημα, θα πρέπει να χρησιμεύσουν ως μέσα και κατευθυντήριες γραμμές στις προσπάθειές μας να ζούμε με ισότητα και δικαιοσύνη στην καθημερινή μας ζωή. Η άρνηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών δεν αποτελεί απλά μία προσωπική τραγωδία σε ατομικό επίπεδο, αλλά δημιουργεί και συνθήκες πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής, πυροδοτώντας τη βία και τη διαμάχη εντός και μεταξύ κοινωνιών και εθνών. Τα δικαιώματα του παιδιού προστατεύονται διεξοδικά από ένα ευρύ σύνολο από διεθνή και περιφερειακά όργανα που καλύπτουν τα ανθρώπινα δικαιώματα, το ανθρωπιστικό και προσφυγικό δίκαιο. Τα παιδιά επωφελούνται από τα δικαιώματα που περιέχονται στο ευρύτερο διεθνές δίκαιο. Επιπροσθέτως, έχει δημιουργηθεί ένας αριθμός εξειδικευμένων μέσων για να χορηγηθεί πρόσθετη προστασία στα παιδιά λόγω των ιδιαίτερα τρωτών σημείων τους και της σημασίας που αυτά έχουν για την κοινωνία στο σύνολό της για τη διασφάλιση της υγιούς ανάπτυξης και της ενεργού συμμετοχής των νέων μελών της.

Για τους μαθητές/τριες, το σχολείο είναι σημαντικό, γιατί αποτελεί το επίκεντρο της καθημερινής τους ζωής, το μοναδικό μέρος όπου οι μαθητές/τριες μπορούν, μέσα στα όρια ενός ασφαλούς περιβάλλοντος, να μάθουν πώς να ενεργούν στην κοινωνία. Το σχολείο, με άλλα λόγια, η αίθουσα, και τα σχολικά κτίρια στο σύνολό τους, αλλά και η δομή επίσης του σχολείου σχηματίζουν μια μικρο-κοινωνία. Όλα όσα έχουν μάθει, αναπτύξει και δοκιμάσει οι μαθητές/τριες στο σχολείο, είτε είναι είτε δεν είναι επωφελές, έχει μια μεγάλη πιθανότητα να μεταφερθεί πέρα από τα όρια της τάξης και της σχολικής κοινότητας. Το να κάνουμε τους μαθητές/τριες να έχουν επίγνωση αυτού του γεγονότος, και να το χρησιμοποιούν όσον αφορά την εκπαίδευση για τα δικαιώματα του παιδιού είναι ένας σημαντικός στόχος. Αναγνωρίζεται ο πρωταρχικός ρόλος, η ευθύνη και η σημασία της οικογένειας για την ευημερία του παιδιού, εδραιώνεται η πεποίθηση ότι τα παιδιά αποτελούν διακριτές οντότητες και είναι φορείς δικαιωμάτων με ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση της κοινωνικής πραγματικότητας και αποτελεί υποχρέωση του κράτους να στηρίζει το παιδί και να παρεμβαίνει όταν παραβιάζονται τα δικαιώματα του - **Children are not mini human beings with mini human rights.**

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης

1^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Γνωριμία της ομάδας-Το συμβόλαιο μας
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες αυτοπαρουσίασης Διατύπωση κανόνων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Τα παιδιά μέσω της δραστηριότητας γνωριμίας θα έχουν τη δυνατότητα να γνωρίσουν τα μέλη της ομάδας τους και ότι είναι όλοι ίσοι..</p>	<p>Εγώ, εσύ, αυτός/ή.....ΕΜΕΙΣ</p> 	<p>Εκπαιδευτικός και παιδιά κάθονται σε κύκλο και διερευνούν γιατί επιλέχτηκε να καθίσουν σε κύκλο. Ο/Η εκπαιδευτικός δέχεται όλες τις απαντήσεις, εστιάζει όμως στο ότι ο κύκλος δεν έχει αρχή και τέλος, συνεπώς ΔΕΝ υπάρχει πρώτος και τελευταίος. Εν συνέχεια, το κάθε παιδί παρουσιάζει τον εαυτό του επικεντρώνοντας στο τι πράγμα/δραστηριότητα/χόμπυ πιστεύει ότι είναι καλό/ή.</p>
<p>Να βρουν τα παιδιά ένα ή περισσότερα θετικά στοιχεία για τον εαυτό τους. Αναπτύσσοντας αυτογνωσία αντιλαμβάνονται τη μοναδικότητά τους και αναγνωρίζουν τις ικανότητες, τις δεξιότητες και τα χαρακτηριστικά τους.</p>	<p>Εγώ και ο/η άλλος/η</p> 	<p>Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια όπου ο ένας παρουσιάζει τον εαυτό στον άλλο/η, ο οποίος πρέπει να συγκρατήσει όλες αυτές τις πληροφορίες για τον άλλο. Στη συνέχεια αλλάζουν ρόλους (χρόνος 2+2 λεπτά). Δεν κρατούν σημειώσεις. Τέλος, παρουσιάζει ο ένας τον άλλο στην ολομέλεια στον κύκλο.</p>

<p>Να διατυπωθούν οι βασικοί κανόνες και οι αρχές για την καλή λειτουργία της ομάδας καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος.</p>	<p>Το συμβόλαιό μας</p> 	<p>Αναρτάται προετοιμασμένη από πριν η ακροστιχίδα ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ (κάθετα). Ο /Η εκπαιδευτικός θέτει τον προβληματισμό: «Τι θα θέλατε να ισχύει στις συναντήσεις - εργαστήρια που θα κάνουμε στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος». Καλούνται να πουν λέξεις που αρχίζουν από κάθε αρχικό γράμμα της ακροστιχίδας. Ο/Η εκπαιδευτικός γράφει τις λέξεις δίπλα από το κάθε αρχικό γράμμα. Αν πουν λέξη της οποίας δεν υπάρχει το αρχικό, γράφουμε το αρχικό γράμμα και τη λέξη δίπλα. Η ακροστιχίδα, το Συμβόλαιο της ομάδας μας, υπογράφεται και παραμένει αναρτημένη κατά τη διάρκεια όλων των εργαστηρίων.</p>
---	--	--

2^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Η Χάρτα των δικαιωμάτων
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Γνωριμία με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων (ΟΔΔΑ) και τα Δικαιώματα του Παιδιού

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Να συνδέσουμε τις ανθρώπινες ανάγκες με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και να γίνει κατανοητό ότι ενστικτωδώς γνωρίζουμε τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και είναι συνυφασμένα με την καθημερινότητά μας.</p>	<p>Διάλεξε εικόνα</p> 	<p>Ο /Η εκπαιδευτικός έχει επιλέξει εικόνες με ανθρώπους που διαβιώνουν σε περιβάλλον φτώχειας, χωρίς φαγητό, στέγη, ασφάλεια κλπ (τόσες όσες και τα παιδιά) και τις τοποθετούν στη μέση του κύκλου. Τα παιδιά καλούνται να επιλέξουν μια εικόνα και στη συνέχεια να την περιγράψουν στην ολομέλεια.</p> <p>Επικεντρωνόμαστε στις θεματικές που αναδύονται και τις συσχετίζουμε με τα Ανθρώπινα Δικαιώματα.</p> <p>Παρουσιάζουμε την Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων εν συντομία, εστιάζοντας στο ότι</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ είναι εγγενή (δεν μπορεί να χάσει κάποιος τα δικαιώματά του αφού είναι ταυτόσημα με την ίδια την ανθρώπινη ύπαρξη). ✓ είναι αδιαίρετα (κανένα δικαίωμα δεν είναι πιο σημαντικό από ένα άλλο). ✓ είναι αλληλένδετα (όλα τα δικαιώματα έχουν δυναμική αλληλεξάρτηση).

<p>Να έρθουν σε επαφή με τη Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Παιδιού</p>	<p>Δικαιώματα του Παιδιού</p> 	<p>https://www.amnesty.org.uk/blogs/classroom-community/9-films-about-childrens-rights</p> <p>Τα παιδιά παρακολουθούν το παραπάνω βίντεο που αναφέρεται στα Δικαιώματα του Παιδιού (δικαιώματα επιβίωσης, προστασίας, ανάπτυξης, και συμμετοχής) και στη συνέχεια ζητάμε να μας πουν ποιο θεωρούν ποιο σημαντικό δικαίωμα.</p>
<p>Να ορίζουν με δικά τους λόγια τα δικαιώματα Να εντοπίζουν τις αξίες που θεμελιώνουν τα Δικαιώματα του Παιδιού</p>	<p>Έχεις δικαιώματα Μάθε τα</p> 	<p>Από το site του Συνήγορου του Παιδιού παρουσιάζουμε εικονογραφημένα τα Δικαιώματα του Παιδιού και ζητάμε να μας τα αναγνωρίσουν και να μιλήσουν για τη σημαντικότητά τους. https://www.synigoros.gr/paidi-dikaiomata/</p>
<p>Να γίνει κατανοητό ότι τα δικαιώματα δεν είναι ψυχρά κείμενα αλλά συνδέονται με ανθρώπινες ανάγκες</p>	<p>Ζωγραφίζω το δικαίωμά μου να....</p> 	<p>Τα παιδιά αναλαμβάνουν να ζωγραφίσουν ένα από τα βασικά δικαιώματα που συνδέονται με τον αυτοσεβασμό και την αυτοπροστασία, έτσι όπως αυτά τα αντιλαμβάνονται. Μπορούν στη συνέχεια να κάνουν μια έκθεση με τα έργα τους μέσα στην τάξη.</p>

3^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Όλοι ίσοι μα και διαφορετικοί
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Αποδοχή της διαφορετικότητας

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Να κατανοήσουν ότι ενώ είμαστε όλοι διαφορετικοί, έχουμε και πολλές ομοιότητες</p>	<p>Να αλλάξουν θέση όσοι...</p> 	<p>Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και αφαιρούμε μια καρέκλα. Ο εκπαιδευτικός αρχίζει λέγοντας «να αλλάξουν θέση όσοι έχουν.... π.χ ξανθά μαλλιά, παίζουν ποδόσφαιρο, αγαπούν τα ζώα κλπ. για να αναδειχτούν ομοιότητες και διαφορές μεταξύ μας. Αυτός/ή που δεν πιάνει καρέκλα στην αλλαγή παραμένει στον κύκλο και επιλέγει ποιοι θα αλλάξουν θέση (συνεχίζεται αρκετές φορές, μέχρι που να ενεργοποιηθούν).</p>
<p>Να κατανοήσουν ότι είμαστε διαφορετικοί αλλά ίσοι και να καλλιεργηθεί η δυνατότητα να αντιλαμβάνονται δημιουργικά και αλληλοσυμπληρωματικά τη διαφορετικότητα.</p>	<p>Είμαστε στο ΕΜΕΙΣ</p> 	<p>Οι μαθητές/τριες κάθονται σε κύκλο. Ο εκπαιδευτικός γράφει ως τίτλο στον πίνακα τη φράση: «Φεύγω για διακοπές, αλλά πρώτα πρέπει να καθαρίσω το δωμάτιό μου». Ένα παιδί αρχίζει το παιχνίδι λέγοντας τη φράση: «Φεύγω για διακοπές, αλλά πρώτα πρέπει να καθαρίσω το δωμάτιό μου και ταυτόχρονα δείχνει με παντομίμα πώς «καθαρίζει το δωμάτιο του/της». Στη συνέχεια κάθε παιδί επαναλαμβάνει αυτά τα αρχικά λόγια και την κίνηση, και μετά προσθέτει κάτι δικό του με μία ανάλογη κίνηση. Κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τις ενέργειες που προσθέτει κάθε παίκτης με τη σειρά (ώστε να τις θυμούνται οι μαθητές στο τέλος καθώς αυξάνει η λίστα). Στο τέλος όλη η ομάδα επαναλαμβάνει τη σειρά φράσεων και κινήσεων μαζί. Κλείνοντας, ο εκπαιδευτικός υπογραμμίζει το νόημα του να αποδεχόμαστε και να αλληλοσυμπληρωνόμαστε, αν και διαφορετικοί.</p>

<p>Να οξυνθεί η δυνατότητα των παιδιών να αντιλαμβάνονται τη διαφορετικότητα των ατόμων σε όλες τις μορφές</p>	<p>Τα γυαλιά της Διαφορετικότητας</p> 	<p>Προβάλλουμε στα παιδιά το βίντεο: «Τα γυαλιά της διαφορετικότητας» https://www.youtube.com/watch?v=IaW8e9uNDsM και στη συνέχεια συζητάμε μαζί τον ορισμό της διαφορετικότητας, δίνοντας έμφαση στο ότι η διαφορετικότητα δεν αποκλείει τις ομοιότητες, ότι δε σημαίνει ανισότητα και ότι είναι χρήσιμη, γιατί μας προσθέτει γνώσεις και εμπειρίες, δηλαδή μας κάνει πιο πλούσιους.</p>
<p>Να κατανοήσουν την έννοια της διαφορετικότητας και των αποκλεισμών από δραστηριότητες και να αναπτύξουν την ενσυναίσθησή τους</p>	<p>Μπροστά στην αλήθεια</p> 	<p>Δυο βιωματικές δραστηριότητες για καλλιέργεια ενσυναίσθησης.</p> <p>Φόρεσε στα χέρια σου χοντρά πλαστικά γάντια ή πάνινα γάντια κηπουρικής και προσπάθησε να γράψεις μία παράγραφο, να δέσεις τα κορδόνια σου, να κουμπώσεις το πουκάμισο σου ή να εκτελέσεις διάφορες άλλες δραστηριότητες. Πώς αισθάνεσαι; τι νιώθεις;</p> <p>Κοιτώντας τον καθρέφτη, προσπάθησε να γράψεις σε ένα χαρτί το όνομα και το επίθετό σου ή στιδήποτε άλλο εσύ θέλεις. Θυμήσου ότι δεν επιτρέπεται να κοιτάξεις στο χαρτί όπου γράφεις, ούτε για ένα δευτερόλεπτο. Θα κοιτάξεις μόνο μέσα στον καθρέφτη όσο γράφεις. Πώς σου φάνηκε; ήταν εύκολο για σένα; Έχεις σκεφτεί ότι υπάρχουν άνθρωποι που παρότι προσπαθούν, είναι πέρα από τις δυνάμεις τους να κάνουν κάτι που εσύ το κάνεις με εξαιρετική ευκολία;</p>

4^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Διαφυλικές σχέσεις
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Συνειδητοποίηση των στερεοτυπικών αντιλήψεων για το φύλο

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
Στόχος η διερεύνηση των απόψεων για την ισότητα των φύλων και την ίση μεταχείριση	Κάνω γκάλοπ 	Ο εκπαιδευτικός είναι δημοσιογράφος που διεξάγει έρευνα για την ισότητα των 2 φύλων. Στο πάτωμα της αίθουσας τοποθετείται η κλίμακα 0% – 25% – 50% – 75% – 100%. και ρωτούν τα παιδιά: «πόσο, νομίζετε υπάρχει ισότητα των δύο φύλων στην κοινωνία μας;». Καλούμε τα παιδιά να σταθούν στην κλίμακα, ανάλογα με το τι νομίζουν (εννοείται ότι σε κάποιο σημείο της κλίμακας θα σταθούν περισσότεροι από έναν). Ρωτώντας κάποιον στα δυο άκρα της κλίμακας και στο μέσο της: «Γιατί επέλεξες αυτό το σημείο; Γιατί πιστεύεις ότι η ισότητα των δύο φύλων έχει ή δεν έχει επιτευχθεί;». Βασικός κανόνας: οι συμμετέχοντες δεν αρχίζουν διάλογο μεταξύ τους.
Να εντοπίσουν τις παγίδες που κρύβουν τα στερεότυπα και το πόσο παραπλανητικά μπορεί να αποδειχτούν	Μιλώντας για «παραμύθια» 	α) Διήγηση παραμυθιού: «Σταχτοπούτα», αντιστροφή των ρόλων του παραμυθιού, υλικό από την έκδοση Compasito, Μικρή πυξίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης σελ. 139 Δραματοποίηση του παραμυθιού β) Διήγηση παραμυθιού: «Η πριγκίπισσα Σίφουνας» και δραματοποίηση
Να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα που σχετίζονται με στερεότυπα φύλου και διακρίσεις, να εντοπίσουν περιπτώσεις της καθημερινότητας που λειτουργούν με στερεότυπα και να διερευνήσουν με ποιο τρόπο αυτά επηρεάζουν τη συμπεριφορά μας.	Robogirl, γιατί όχι; 	https://www.youtube.com/watch?v=xoLGytXNkLO Τα παιδιά παρακολουθούν την ταινία ROBOGIRL και συζητούν για τις στερεοτυπικές αντιλήψεις που υπάρχουν και σχετίζονται με το φύλο.

5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Τα προσφυγόπουλα ήρθαν στο σχολείο μας
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Ανάπτυξη ενσυναίσθησης, αποδοχής και σεβασμού των προσφύγων

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στόχος είναι να επικεντρωθούν στην έννοια της φιλίας, στο πως επιλέγουμε τους φίλους μας, στο ποιους απορρίπτουμε και γιατί</p>	<p>Η φιλία δεν έχει σύνορα</p> 	<p>Προβάλλουμε στα παιδιά την ταινία «Azur et Asman». Στη συνέχεια συζητάμε για τα παιδιά για την ισότητα μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών φυλών, την προσπάθεια κατανόησης ενός τόπου και ανθρώπων διαφορετικής κουλτούρας, καθώς και τη συνεργασία και αλληλοβοήθεια μεταξύ ανθρώπων για την επίτευξη ενός στόχου.</p>
<p>Να γίνουν αντιληπτά τα αίτια που εξαναγκάζουν τους πρόσφυγες να ξεριζωθούν σε αντιδιαστολή με την εκούσια μετανάστευση για οικονομικούς ή άλλους λόγους.</p>	<p>Αν και μακριά, τόσο κοντά</p> 	<p>Ο /η εκπαιδευτικός επιλέγει ένα ντοκιμαντέρ ή μια ταινία με πρόσφυγες και την προβάλλει στα παιδιά με κλειστό ήχο. Καλεί τα παιδιά, αφού δούνε όσες φορές χρειαστεί το ντοκιμαντέρ ή την ταινία, να «βάλουν» τους δικούς τους διαλόγους στα πρόσωπα. Στη συνέχεια οι μαθητές/τριες ακούνε τους πραγματικούς διαλόγους και τους συγκρίνουν με τους δικούς τους. Τέλος, δραματοποιούν την ιστορία. Προσοχή στη διάκριση πρόσφυγας-μετανάστης. Θα μπορούσε να αξιοποιηθούν και αποσπάσματα από το βιβλίο «Ο Ναβίντ δεν ήρθε για διακοπές» για εμπέδωση.</p>

<p>Να αναπτύξουν ενσυναίσθηση για την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι πρόσφυγες που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τη χώρα τους.</p>	<p>Περπατώ και μιμούμαι</p> 	<p>Ο /η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να περπατήσουν στο χώρο και να μιμηθούν τον τρόπο, δίνοντας τους το ρυθμό με επιλογή κατάλληλης μουσικής ή με ένα μουσικό όργανο. Περπατάνε γρήγορα (όπως ο πρόσφυγας που εγκαταλείπει βιαία τη χώρα του), προσεκτικά (όπως ο πρόσφυγας που περνά από δύσβατα μέρη), κουρασμένα (όπως ένας πρόσφυγας μετά από ταλαιπωρία), χαρούμενα (όπως ο πρόσφυγας που βρήκε ένα ασφαλές μέρος).</p>
<p>Να δοθεί έμφαση στην αντιστεροτυπική-αντιρατσιστική προσέγγιση (ο πρόσφυγας δεν είναι πάντα ο φτωχός και αμόρφωτος) και να ευαισθητοποιηθούν σε οτιδήποτε αφορά ανθρώπινες σχέσεις, με απώτερο σκοπό τη διαμόρφωση ανθρωπιστικής συνείδησης, την ανάπτυξη σεβασμού προς τους άλλους.</p>	<p>Φεύγω και παίρνω μαζί μου....</p> 	<p>Ο /η εκπαιδευτικός ζητά από τα παιδιά να γίνουν «πρόσφυγας» που εγκαταλείπει την πατρίδα του, έχει τη δυνατότητα να πάρει μαζί του 5 πράγματα. Δυστυχώς, στη δύσκολη και δύσβατη διαδρομή που ακολουθεί πρέπει κάθε φορά να πετά και ένα αντικείμενο. Το κάθε παιδί- πρόσφυγας θα λείπει ποιο αντικείμενο πετά με τη σειρά και θα το αιτιολογεί.</p>

6^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

Τίτλος	Πλουραλισμός και ετερότητα
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Αποδοχή της ετερότητας ως πλούτο για την κοινωνία μας

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Ο σκοπός αυτού του παιχνιδιού είναι να δείξει πως ο άνθρωπος είναι μέρος ολόκληρου του κόσμου όπου συνυπάρχουν εθνικότητες, πολιτισμοί, κουλτούρες κλπ.</p>	<p>Πλουραλισμός και ετερότητα</p> 	<p>https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-6/chapter-4/exercise-8/</p> <p>Globingo: «Ένας άνθρωπος είναι μέρος ολόκληρου του κόσμου».</p>
<p>Να αναδειχτεί η σημασία της συνεργασίας και της συλλογικής προσπάθειας στην επίτευξη κοινών στόχων.</p>	<p>Σαν το κύμα</p> 	<p>Ο/η εκπαιδευτικός σχηματίζει υποομάδες των οκτώ ατόμων (αυτός είναι ο ιδανικός αριθμός για αυτήν την άσκηση). Κάθε ομάδα στέκεται σε κύκλο κοιτάζοντας το κέντρο του κύκλου. Κάθε μέλος τεντώνει τα χέρια σταυρώνοντάς τα στο ύψος των καρπών και πιάνει τα χέρια των δύο άλλων ατόμων απέναντί του. Κανένας δεν πρέπει να κρατάει και τα δύο χέρια του ίδιου ατόμου. Χωρίς να αφήσουν τα χέρια, τα μέλη της κάθε ομάδας πρέπει να προσπαθήσουν να ξεμπλέξουν και να φτιάξουν τον κύκλο τους με ενωμένα τα χέρια χωρίς να αφήσουν ούτε στιγμή αυτούς που κρατάνε.</p> <p>Δραστηριότητα πολύ καλή για την επικοινωνία και τη συνεργασία της ομάδας καθώς η ομάδα με ενωμένα τα χέρια κινείται σαν κύμα, δεξιά και αριστερά χωρίς να καταστρέφει τον κόμπο.</p>

<p>Να γίνει κατανοητό ότι έχουμε πολλές ομοιότητες και διαφορές μεταξύ μας που εμπλουτίζουν την κοινωνία χωρίς να χάνουμε την ατομικότητά μας.</p>	<p>Βρείτε κάποιον.....</p> 	<p>Ο/Η εκπαιδευτικός δίνει εντολή να σηκωθούν τα παιδιά και να βρουν κάποιον που ταιριάζει σε μία από τις καταστάσεις που περιγράφει κάθε φορά. Βρείτε λοιπόν κάποιον/α που έχει το ίδιο χρώμα μάτια με εσάς, έχει γεννηθεί στον ίδιο τόπο με σας, γράφει με το ίδιο χέρι που γράφετε κι εσείς, ζει κοντά στη θάλασσα, έχει γνωρίσει πρόσφυγα, το όνομά του δεν είναι ελληνικό, αγαπά το σχολείο, είναι φίλος/η μου, υποστηρίζει την ίδια ποδοσφαιρική ομάδα, του αρέσει ο χορός.</p>
--	---	---

7^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

<p>Τίτλος</p>	<p>Αξιολόγηση του προγράμματος</p>
<p>Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου</p>	<p>Ανάπτυξη κριτικής σκέψη</p>

<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p>	<p>Εργαστήριο/τίτλος</p>	<p>Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)</p>
<p>Καλλιέργεια της δημιουργικότητας των παιδιών και εμπέδωση των δικαιωμάτων και της αναγκαιότητάς τους</p>	<p>Παίζουμε;</p> 	<p>Τα εικονογραφημένα δικαιώματα του παιδιού (κάρτες με τα δικαιώματα του παιδιού) παρουσιάζονται και μπορούν να γίνουν ένα επιτραπέζιο παιχνίδι που θα φτιαχτεί από τα ίδια τα παιδιά (ένα παιχνίδι τύπου BINGO).</p> <p>https://www.living-democracy.gr/textbooks/volume-5/part-3/documents-and-teaching-material-4/</p>

<p>Αποτίμηση του προγράμματος και έκφραση θετικών και αρνητικών έτσι όπως βιώθηκαν από τα παιδιά</p>	<p>Πώς νιώθω... Αναδρομή.</p> 	<p>Τα παιδιά σε κύκλο συζητούν ομαδικά για την εμπειρία συμμετοχής τους στα Εργαστήρια. Είναι σημαντικό όλοι να εκφράσουν την άποψή τους. Ενδεικτικές ερωτήσεις:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τι μου άρεσε από το πρόγραμμα; • Τι δε μου άρεσε; • Πώς ένιωσα όλο αυτό τον καιρό; • Πώς θα αξιοποιήσω τα όσα έμαθα;
<p>Έκφραση συναισθημάτων και σκέψεων σχετικά με το πρόγραμμα</p>	<p>Βλέπω τους άλλους</p> 	<p>Στεκόμαστε όρθιοι σε κύκλο, πιασμένοι χέρι-χέρι. Κοιτάζουμε τους άλλους προσεκτικά έναν έναν. Στη συνέχεια κλείνουμε τα μάτια μας. Φέρνουμε στο μυαλό μας ένα ένα όλα τα πρόσωπα. Πού βρίσκονται; Τι φοράνε; Ποιοι είναι δίπλα τους; Ανοίξτε τα μάτια και ξανακοιτάξτε τους όλους/όλες. ΤΕΛΕΙΩΣΑΜΕ!</p>

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

<http://www.amnesty.org.gr/how-to-start-a-training-program-for-human-rights-in-my-class>

<http://ideomosaiko.blogspot.com/>

<http://www.0-18.gr/>

<http://diaforetikotita.gr/>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

Συνήγορος του Παιδιού

Διεθνής Αμνηστία

UNICEF

Αξιολόγηση Εργαστηρίου - Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

Διοργάνωση διαγωνισμού δημιουργικής γραφής με θέμα: «Τα δικαιώματα του παιδιού». Το καλύτερο κείμενο θα δημοσιευτεί στον τοπικό Τύπο και θα αναρτηθεί στο blog του σχολείου.

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Τα παιδιά λειτουργώντας σε ένα δημοκρατικό πλαίσιο επιλέγουν τα ίδια ποιες εργασίες του θα μπουν στο portfolio τους κάνοντας πράξη το δικαίωμα της επιλογής και της συμμετοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ενδεικτικό φύλλο αξιολόγησης μαθητή/τριας (από τον εκπαιδευτικό)

ΙΚΑΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΕΙΚΤΕΣ	Αρχόμενη	Αναπτυσσόμενη	Ικανοποιητική	Εξαιρετική
		ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΚΑΙ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ			
Δεξιότητες Αναλυτικής και Κριτικής σκέψης	-Αρχίζει και τελειώνει μία συζήτηση με ευχάριστο τρόπο				
	-Σεβασμός και ενδιαφέρον για τους συμμετέχοντες στη συζήτηση				
	-Επικοινωνεί με ευκολία με τους συμμαθητές/τριες και τους ενήλικες,				
	-Συναισθηματικός έλεγχος -Συμπεριφορές αναβολής επιβράβευσης (π.χ. μιλούν με τη σειρά, αποδέχονται τους κανόνες της τάξης)				
	-Εκφράζει με αυτοπεποίθηση τις απόψεις, τα συναισθήματα και τις σκέψεις του				
	-Επιδεικνύει δεξιότητες ενεργής ακρόασης				
	-Παρέχει ανατροφοδότηση στον συνομιλητή				
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ					
Δεξιότητες Ζωής	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Διατηρεί οπτική επαφή με τον συνομιλητή ♦ Παρατηρεί προσεκτικά τον συνομιλητή 				
	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Κάνει ερωτήσεις ♦ Αναδιατυπώνει 				
	♦ Γνωρίζει της μορφές της λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας				
	♦ Γνωρίζει τεχνικές ενεργητικής ακρόασης και παροχής ανατροφοδότησης				
	♦ Δίνει μη λεκτικές ενδείξεις ότι προσέχει				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΡΟΥΜΠΡΙΚΑ ΑΥΤΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ & ΕΤΕΡΟΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σημειώστε σε κάθε πεδίο τον αντίστοιχο αριθμό που θεωρείτε ότι αντιστοιχεί στην προσωπική και ομαδική σας παρουσία.

Μέλη	Ενεργός Συμμετοχή	Οργάνωση Εργασίας	Υπευθυνότητα	Γενική Συμπεριφορά	Δεξιότητα Επίλυσης Συγκρούσεων	Σύνολο Βαθμολογίας
εγώ						
Οι άλλοι						

1. Καθόλου καλά

2. Καλά

3. Αρκετά καλά

4. Πολύ καλά

ΦΥΛΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Χαρακτηρίστε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λάθος (Λ) υπογραμμίζοντας την αντίστοιχη επιλογή.

Ερώτηση 1: Τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα δικαιώματα του παιδιού δεν μπορούν να είναι αντικείμενο συζήτησης με μικρά παιδιά.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

Ερώτηση 2: Η σύνταξη του Συμβολαίου της ομάδας έχει σκοπό να αναγνωρίσουν τα παιδιά τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στην ομάδα για την καλή λειτουργία της.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

Ερώτηση 3: Η γνωριμία με την Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων (ΟΔΔΑ) και τα Δικαιώματα του Παιδιού έχει σκοπό να γίνει κατανοητό ότι τα δικαιώματα δεν είναι ψυχρά κείμενα αλλά συνδέονται με ανθρώπινες ανάγκες.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

Ερώτηση 4: Μέσω του εργαστηρίου για τη διαφορετικότητα, τα παιδιά θα αντιληφτούν ότι η διαφορετικότητα δεν αποκλείει τις ομοιότητες, ότι δε σημαίνει ανισότητα και ότι είναι χρήσιμη γιατί μας προσθέτει γνώσεις και εμπειρίες.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ

Ερώτηση 5: Το πρόγραμμα αυτό ΔΕΝ ασχολείται με στερεοτυπικές αντιλήψεις που αφορούν το φύλο, τους ΑΜΕΑ, τους πρόσφυγες.

ΣΩΣΤΟ

ΛΑΘΟΣ